

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl sąveikios europinės pagalbos iškvietos sistemos „eCall“ diegimo

(COM(2013) 315 final – 2013/0166 (COD)),

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transporto priemonių, kuriose montuojama pagalbos iškvietos sistema „eCall“, tipo patvirtinimo reikalavimų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2007/46/EB

(COM(2013) 316 final – 2013/0165 (COD))

(2013/C 341/11)

Pagrindinis pranešėjas **Thomas McDONOGH**

Europos Parlamentas, 2013 m. liepos 1 d., ir Taryba, 2013 m. liepos 5 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 91 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl sąveikios europinės pagalbos iškvietos sistemos „eCall“ diegimo

COM(2013) 315 final – 2013/0166 (COD).

Taryba, 2013 m. birželio 27 d., ir Europos Parlamentas, 2013 m. liepos 1 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transporto priemonių, kuriose montuojama pagalbos iškvietos sistema „eCall“, tipo patvirtinimo reikalavimų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2007/46/EB

COM(2013) 316 final – 2013/0165 (COD).

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad darbas skubus, savo 492-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2012 m. rugsėjo 18–19 d. (rugsėjo 19 d. posėdis), pagrindiniu pranešėju paskyrė Thomas McDonogh ir priėmė šią nuomonę 141 nariui balsavus už ir vienam susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad 2012 m. ES keliuose žuvo 28 000 žmonių, 1,5 mln. žmonių buvo sužeista. Komitetas yra tvirtai įsitikinęs, kad mažinti eismo įvykių keliuose aukų skaičių yra itin svarbu mūsų visuomenei, todėl pritaria Komisijos platus masto užmojui 2011–2020 m. laikotarpiu perpus sumažinti aukų skaičių, palyginti su 2010 m. skaičiais.

1.2 Komitetas palankiai vertina Komisijos pateiktus pasiūlymus dėl sprendimo ir dėl reglamento dėl „eCall“ diegimo siekiant užtikrinti, kad nuo 2015 m. spalio mėn. visuose naujuose lengvųjų automobilių ir mažos keliamosios galios krovinių transporto priemonių modeliuose būtų įrengta pagalbos iškvietos naudojant telefono numerį 112 sistema ir sukurta visa reikiama infrastruktūra, kad būtų galima tinkamai gauti ir tvarkyti pagalbos iškvietas „eCalls“ bendrajame pagalbos centre (BPC) ir taip būtų užtikrintas sąveikios europinės pagalbos iškvietos „eCall“ paslaugos suderinamumas, sąveikumas ir tęstinumas.

1.3 EESRK pritaria pagalbos iškvietos sistemos „eCall“ poveikio vertinimo išvadoms, kurios atskleidė, kad privalomas

„eCall“ įvedimas yra vienintelis būdas užtikrinti, kad „eCall“ sistema būtų naudinga Sąjungos piliečiams. Komitetas daugelyje savo nuomonių perspėjo Komisiją, kad savanoriškas įvedimas nesusilauks sėkmės.

1.4 EESRK pabrėžia, kad šie pasiūlymai bus taikomi tik naujų tipų transporto priemonėms, pirmą kartą registruojamoms 2015 m. spalio 1 d. arba vėliau, o esantys modeliai galės būti toliau gaminami ir parduodami be „eCall“ sistemos ir po šios datos. Komitetas supranta, kokios finansinės išlaidos gali tekti automobilių gamintojams, tačiau visgi ragina juos kuo greičiau „eCall“ technologiją diegti ir esamų tipų transporto priemonėse, kurios bus gaminamos po 2015 m. spalio mėn.

1.5 Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad pasiūlymuose nenumatoma „eCall“ technologiją diegti motocikluose ir kitose variklinėse dviratėse transporto priemonėse. Kadangi šių transporto priemonių tipų vairuotojų ir keleivių mirties ir sužalojimo rizika yra didelė problema, EESRK ragina gamintojus ir valstybes nares kuo greičiau „eCall“ sistemą pradėti taikyti ir variklinėms dviratėse transporto priemonėms.

1.6 Komitetas taip pat ragina Komisiją kuo greičiau pateikti pasiūlymų, kaip tiesiogiai padidinti aktyvųjį ir pasyvųjį variklinių dviračių transporto priemonių saugumą.

1.7 EESRK sužavėtas sėkme, kurią pavyko pasiekti kelių eismo saugos institucijoms, įsteigtoms kai kuriose valstybėse narėse prižiūrėti nacionalinės kelių saugos strategijos įgyvendinimą, konsultuoti kelių eismo saugos politikos klausimais ir propaguoti geriausią patirtį kelių eismo saugos srityje. Komitetas mano, kad reikėtų sukurti Europos kelių eismo saugos agentūrą, kuri padėtų suderinti ir paspartinti kelių eismo saugos įgyvendinimą visoje ES, įskaitant „eCall“ įgyvendinimą. Ši įstaiga suburtų valstybių narių paskirtus kelių eismo saugos ekspertus.

1.8 Komitetas atkreipia Komisijos dėmesį į ankstesnes EESRK nuomones, kuriose buvo nagrinėjama kelių eismo saugos tema bei teikiamos pastabos dėl privalomo „eCall“ sistemos įvedimo ⁽¹⁾.

2. Svarbiausios pasiūlymų nuostatos

2.1 Pagalbos iškvietos sistema („eCall“)

„eCall“ – tai transporto priemonėse įrengta sistema, kuri eismo įvykio atveju automatiškai iškviečia pagalbą („eCall“) telefono numeriu 112 arba pagalba iškviečiama rankiniu būdu. „eCall“ sistema didelio eismo įvykio atveju automatiškai renka 112 – Europos bendrąjį pagalbos telefono numerį. „eCall“ sistema praneša pagalbos tarnyboms, kur yra transporto priemonė, net jei vairuotojas yra netekęs sąmonės ar neįstengia joms paskambinti pats. 2011 m. Komisija priėmė Rekomendaciją 2011/750/ES, kurioje nurodyta, kad judriojo ryšio tinklų operatoriai turėtų užtikrinti, kad jų tinkluose galėtų veikti pagalbos iškvietas „eCall“.

2.2 Šiuo metu tik apie 0,7 proc. transporto priemonių yra įdiegtos privačios „eCall“ sistemos ir šis skaičius beveik nedidėja. Šios nuosavos sistemos neužtikrina sąveikumo ar nuoseklumo visoje ES.

2.3 Reglamento projektas

Reglamento projekto tikslas – transporto priemonių, kuriose montuojama pagalbos iškvietos technologija „eCall“, tipo patvirtinimo reikalavimų nustatymas ir įpareigojimas nuo 2015 m. spalio mėn. ją įrengti naujų tipų lengvuosiuose automobiliuose ir mažos keliamosios galios krovinių transporto priemonėse. Pasiūlyme nustatomos gamintojų ir valstybių narių pareigos, išdėstomi naudotojų privatumo ir duomenų apsaugos reikalavimai ir nurodomos transporto priemonės, kurioms jis taikytinas, taip pat taikymo pradžios data.

2.4 Sprendimo projektas

Sprendimo projektu siekiama užtikrinti, kad visi reagavimo į pagalbos skambučius centrai (bendrieji pagalbos centrai) būtų įpareigoti reaguoti į eismo įvykio atveju automatiškai ar

rankiniu būdu surinktus skambučius „eCall“. Komisija nori užtikrinti, kad iki 2015 m. spalio 1 d. visoje Europoje būtų vienodai renkami, perduodami ir tvarkomi skambučiai „eCall“.

2.5 Reglamento nuostatos

Pasiūlyme dėl reglamento nustatyti šie teisiniai reikalavimai:

2.5.1 Lengvųjų automobilių ir mažos keliamosios galios krovinių transporto priemonių gamintojai užtikrina, kad nuo 2015 m. spalio mėn. naujų tipų transporto priemonės būtų gaminamos ir tvirtinamos su reikalavimus atitinkančiomis „eCall“ sistemomis.

2.5.2 Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2015 m. spalio 1 d. naujiems transporto priemonių tipams, kurie atitinka šį reglamentą, būtų suteiktas EB transporto priemonės tipo patvirtinimas.

2.5.3 Prieš išduodamos tipo patvirtinimo sertifikatą nacionalinės tipo patvirtinimo institucijos turi užtikrinti, kad šios transporto priemonės atitiktų nustatytus standartus.

2.5.4 Gamintojai turi užtikrinti, kad „eCall“ technologija neleistų nuolat sekti transporto priemonių.

2.5.5 Būtina įdiegti pakankamą apsaugą nuo sekimo, o naudotojams turi būti suteikta informacija apie tai, kaip bus tvarkomi sistemos naudojami duomenys.

2.5.6 Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais nustatomi techniniai reikalavimai transporto priemonėje sumontuotoms sistemoms, apibrėžti su naudotojų privatumu susijusius reikalavimus ir remiantis išlaidų ir naudos analize taikyti išimtis tam tikroms lengvųjų automobilių ir mažos keliamosios galios krovinių transporto priemonių klasėms.

3. Bendrosios pastabos

3.1 Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad praėjusiais metais ES keliuose žuvo 28 000 žmonių, 1,5 mln. žmonių buvo sužeista. Gelbstint gyvybes ir švelninant sužalojimus kiekviena minutė, sugaišta iškviečiant pagalbos tarnybas į eismo įvykio vietą, gali būti lemiamą. Tačiau avarijoje sužaloti žmonės ne visada fiziškai pajėgūs iškviekti pagalbos tarnybas.

3.2 „eCall“ technologija išsprendžia šią problemą, nes pagalbos tarnybos apie eismo įvykį informuojamos iš karto, net jei vairuotojas ar keleivis yra netekęs sąmonės ar neįstengia joms paskambinti patys. EESRK taip pat pabrėžia, jog tikimasi, kad „eCall“ technologija paspartins pagalbos ekipažo atvykimą maždaug 40 proc. miestuose ir 50 proc. kaimo vietovėse ir, kai ji bus plačiu mastu įdiegta, Europoje kasmet bus išgelbėta keli šimtai gyvybių, o dešimtimis tūkstančių atvejų sužalojimai ir traumos bus mažesni.

⁽¹⁾ OL C 80, 2004 3 30, p. 77, OL C 168, 2007 7 20, p. 71, OL C 77, 2009 3 31, p. 70, OL C 48, 2011 2 15, p. 27 ir OL C 132, 2011 5 3, p. 94.

3.3 Keletas valstybių narių įkūrė kelių eismo saugos institucijas ir suteikė joms nacionalinius įgaliojimus vertinti kelių eismo saugos strategiją ir konsultuoti savo vyriausybes dėl prioritetinių veiksmų. Jei būtų įkurta Europos kelių eismo saugos agentūra, kuriai būtų suteikti aiškūs įgaliojimai kelių eismo saugos srityse (infrastruktūra, transporto priemonės ir kelių naudotojai), ji galėtų padėti pagerinti suderintos ES kelių eismo saugos strategijos įgyvendinimą. Tokiai agentūrai galėtų būti pavestos konkrečios užduotys – rasti, detalizuoti, nustatyti ir propaguoti geriausią patirtį ir skatinti tarpvalstybinį keitimąsi informacija bei bendradarbiavimą.

4. Konkrečios pastabos

4.1 Pasiūlymas taikomas tik tvirtinant naujų lengvųjų automobilių ir mažos keliamosios galios krovinių transporto priemonių tipą ir jame nereikalaujama užtikrinti, kad „eCall“ sistema būtų sumontuota prieš pirmą registravimą, o tai reiškia, kad esamų tipų transporto priemonės gali būti toliau gaminamos ir parduodamos be „eCall“ sistemos. Komitetas atkreipia dėmesį

į tai, kad dėl tokios politikos pagalbos iškvietos „eCall“ paslauga taps visuotinė tik 2033 m. Komitetas supranta, kad reikia atsižvelgti į finansinį poveikį ir konstravimo problemas, kurios gali iškilti automobilių gamintojams, tačiau visgi norėtų paraginti gamintojus kuo greičiau „eCall“ technologiją diegti ir esamų tipų transporto priemonėse, kurie bus gaminamos po 2015 m. spalio mėn.

4.2 Reglamentas dėl transporto priemonių, kuriose montuojama pagalbos iškvietos sistema „eCall“, tipo patvirtinimo reikalavimų nebus taikomas variklinėms dviratėms transporto priemonėms (motociklams ir kt.). Variklinių dviračių transporto priemonių vairuotojams pavojus patirti sunkių sužalojimų keliuose yra 18–20 kartų didesnis negu automobilių vairuotojams. Ypač daug dėmesio reikia skirti kelių eismo saugos klausimams, susijusiems su šia didelės rizikos transporto priemonių klase. Kuo greičiau būtina pateikti pasiūlymų ne tik dėl „eCall“ technologijos montavimo, bet ir kaip padidinti aktyvųjį ir pasyvųjį variklinių dviračių transporto priemonių saugumą.

2013 m. rugsėjo 19 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*

Henri MALOSSE